

sadile s krompirjem in košatim (grmičastim) fižolom, kakor so že poprej to delale žene manjših posestnikov in kakor se v nekaterih krajih redno vrši.

Obe imenovani rastlini se dobro razvijata na solčnih bregovih jako dobro in fižol prenese, ako se ga nasadi med trte v vrste, tudi jako dobro prijazno polusenčje.

Neizprosna sila, da je treba v prvi vrsti skrbeti za živila, bo pregnala vse morebitne pomisleke zaradi omejitve zmanjšanja vinogradov.

Zatorej vi vinogradniki, izpolnite vrzel v vaših vinogradih z rastlinami, ki služijo v človeško hrano.

Vrednost gibanja za breje prasice. Dobri prasici se le dobijo, ako se breje prasice ne puščajo v tesnem blevu, ampak se jim da močnost, da se prav mnogo gibajo na prostem, na soncu in na svežem zraku.

Svinjska reja ne dela črez poletje nikakih posebnih težav v krmiljenju, ako prasici letajo na prostem in je vsled tega velika pomnožitev števila svinj kmetu mogoča v kljub temu, da je malo delavskih moči. Ker je pomnoženje števila svinj bistveno odvisna od dobrih praset in ker je ta pomnožitev največjega pomena za dobro preskrbo splošnosti z mesom in mastjo, bode na imenovano dejstvo posebno opozorjeno.

Torej skrbite brejim prasicam za svetlobo, zrak in za prosto gibanje; pa tudi druge svinje bodo za to hvaležne.

Izkaz živinskih kužnih bolezni, ki so bile razširjene na Štajerskem v poročevalni dobi od 3. aprila do 10. aprila, oziroma o katerih se razglasa, da so ponehale.

Razširjene so:

1. Volčič na gobcu in parkljih: Okraj Celje: Celje okolica. Okraj Deutschlandsberg: Herbersdorf. Okraj Feldbach: Gutendorf in Petzelsdorf. Okraj Maribor: Spodnja Loznica.
2. Mehurčasti izpuščaj pri konjih: Okraj Ptuj: Spuhla, Ragoznica in Zabovci.
3. Garje pri konjih: Okraj Gradec: Grambach. Okraj Maribor: Dogošje, Pobrežje, Slivnica in Cvetkovci. Okraj Brežice: Globoko in sv. Peter pod sv. Gor.
4. Garje pri ovcah: Okraj Celje: Ljubno.
5. Prašičja kuga: Okraj Maribor: Jarenina. Okraj Ptuj: Žetale.
6. Svinjska rudečica: Okraj Bruck o. M.: St. Marein i. M. Okraj Feldbach: Höflach. Okraj Maribor: Sv. Ilj v Slov. gor.

Ponehale so:

1. Vranični prisad: Okraj Brežice: Lastnič.
2. Svinjske rudečica: Okraj Celje: Št. Pavel pri Preboldu: Okraj Feldbach: Fehring.

Razne reči.

O ptujskih sejnih. Na konjska in goveja sejma dne 20. in 23. aprila prignalo se je 120 konj in 802 goved, na svinjski sejmu dne 21. aprila pa 604 svinj. Prihodnji konjski in goveji sejmu bode dne 4. maja, svinjska sejma pa 28. aprila in 5. maja t. l.

Zaradi krušnih kart krožijo po tukajšnjem mestu čudne govore. Nekateri baje celo trde, da jih je samoblastno g. župan Ornič „gor spravil“. Premiljonska trompeta, kdor si je to izmislil, ta zasluži „ledrasto medaljo“ in povrh še eno „fraktkarto“ za Feldhof pri Gradcu. Ker imamo danes že itak različnih „Feld . . .“ kakor n. pr. Feldzug, Feldpost i. t. d. naj pa še tudi „Feldhof“ postane modern. Kako da vendat dotični jezičniki in moških kakor v ženskih oblekah do danes niso prišli do „temeljitega prepričanja“, da je g. ptujski župan aranžiral svetovno vojsko? Morda pa še pride, kar še ni. Očividno nemogoče je tudi mogoče . . .

Trgovina z jajci. Od ces. kr. namestništva se je nam naznanilo, da smejo jajca v večjih množinah le take osebe nakupovati, ki so od politične oblasti za to pooblašcene. Prodaja tujim osebam je prepovedana. Seveda se stem ne ovira poraba v domače potrebe. Trgovci z jajcami se bodejo v prihodnje kontrolirali, občinam pa se priporoča, da se v svrhu svojih kakor tudi potrebnih sosednjih občin organizirajo.

Posredovanje za dobavo bakrene galice in bakrene žveplene moke. Na mnogotera vprašanja

glede dobave bakrene galice in bakrene žveplene moke za škropljenje vinogradov proti peronospori in oidium, se vinogradnikom naznanja, da posreduje v tem oziru že pet let „Zveza kmetijskih zadrug za Štajersko v Eggenbergu pri Gradcu, (Verband der landwirtschaftlichen Genossenschaften in Eggenberg bei Graz, alte Poststrasse Nr. 152 (Telefon Nr. 2164), kjer se naj tozadevno povpraša, oziroma naroči.

Prepovedana prodaja žita. Od zanesljive strani je ces. kr. ministerstvo za notranje zadeve izvedelo, da se v mnogih slučajih odvažajo žito in zrnleti produkti nasproti §§. 2 in 3 ces. ukaza z dne 21. februarja 1915, drž. zak. št. 41. brez dovoljenja politične oblasti natihoma in po noči. Tako postopanje pomeni zlorabo, ki bi znala biti nevarna, ker se bi s tem premeštile zaloge ali pa celo poskrile. Vrhutega se bi tem potem motila tudi reditev porabe, in razpolaga s zaprtimi zalogami bi bila neomogočena. Take protizakonitosti pomenjajo po §. 32, točka 2 ozir. 4 navedenega ces. ukaza prestopke, ki se sodnijsko kaznujejo s zaporom do 6 mesecev, ozir. do enega leta, razven te kazni s zaporom pa se še zamore naložiti denarna globa 2000 K, ozir. 20.000 K. Okrajnemu glavarstvu se je naročilo, da mora proti takemu postopanju s vso strogostjo nastopati. Nadalje se še pripominj, da za pošiljatve žita in moke po pošti spremljevalna listina sicer ni predpisana, pač pa si mora pošiljatelj vsled § 2 ces. ukaza priskrbeti tozadevno dovoljenje.

Zimski oskrbniželni urad v Gradcu pod pokroviteljstvom grofice Franciske Clary-Aldringen je svoje delovanje sklenil. Dohodki so bili v skupnem znesku 159.758 kron 36 vin. in se sestavljajo iz naslednjih prijemkov: 1. 132.393 16 K vzeti iz bank; 2. 20.578 21 K daril; 3. 5.322 36 K izkup za darovano volno in 4. 1.464 43 K različnih dohodkov. Ker je tozadevno natančno poročilo preobširno, da ga bi zamogel „Štajero“ dobesedno priobčiti in bi še tudi izvleček zavzemal premnogo prostora, bodi povedano, da se je vsa gornja skupna svota uporabila v oskrbo zimskih potrebnih za naše vrle vojake na bojišču, ki izrekajo vsem blagim darovalcem in darovalkam svojo najprisrčnejšo zahvalo. Bog plati!

O čarodejni šibici, s pomočjo katere se zamorejo podzemeljski vrleci in studenci najti in tudi vsakojake v zemlji se nahajajoče kovine konstatirati, podaje natančnejša poročila gospod geometer Treo, mestni stavbeni mojster v Ptuj. „Štajerc“ bi svojim cenj. čitateljem prav rad razložil vso stvar, toda brez črtežev (Skizzen) je to nemogoče, ker bi ostalo nerazumljivo. Imenovani gospod geometer bo vsakomur rad ustregel, ki se bo tozadevno do njega obrnil.

Vlak je povozil ne daleč od postaje Sternal na ptujskem polju dne 27. aprila hlapca Franc Zirofnika, ki je služil pri posestniku Jožef Novak-u v Dražencih. Prepeljali so ga v bolnišnico v Maribor, kjer pa je po kratkih urah umrl.

Veliko srebrno svetinjo za hrabrost dobil je Johan Pavčnik, posestniški sin iz Jurkloštra. Vpoklican je bil že pri prvi mobilizaciji kot prostak k 87. pešpolku, 4. odd. strojnih pušk. 28. decembra so Rusi skoraj že vpenili eno naših strojnih pušk; v trenutku nabaše si Pavčnik strojno puško na hrbet, drugi tovariš pa lafeto ter jo ubereta skozi točo krogelj na nek strm hrib. Toda komaj sta dospela na vrh, ko zadene Pavčnika sovražna dum-dum-kroglja v levo ramo. Kljub hudi rani beži Pavčnik s strojno puško na hrbtu dalje in reši svojo varovanko. Junak leži sedaj v celjski bolnišnici. Njegov tovariš, korporal Bukovnik, ki je že poprej imel hrabrostno svetinjo, povišan je bil zaradi tega junaškega čina v narednika ali v feldbeljina.

Vojaški dopusti. Treba bo opozoriti vojake in njih svojce, da prosijo za 14dnevne dopuste pred vsem ob času košnje. Res se vsako delo sedaj težko opravi, toda najtežje bo ob času košnje, ker — ženske ne morejo in ne znajo kositi.

Tragična smrt. Iz Bistrice v Rožni dolini na Koroškem se nam piše, da je po osemidnevni boleznii umrla gospa Franciska Begusch, soproga hišnega posestnika in pekovskega mojstra. Obiskala je svojega bolanega zeta, g. Karla Mathaide, orožniškega straž-

mojstra v Spodnjem Dravogradu, o katerej priloženosti si je vsled prehlajenja zadobila pljučno vnetje. Pogreba v Spod. Dravogradu udeležila se je vsa odotna gospoda in mnogo občinstva ter več odličnih oseb iz domačega kraja ranjka. R. i. p.

Hrabri mariborski prostovoljec vjet. Koj v začetku vojske se je javil 52-letni kamnoseški pomočnik Stefan Veigl kot prostovoljec. Sprejet je bil v 47. pešpolku, v katerem se je tako junaško bojeval, da je hitro postal korporal in dobil — prvi v tem regimentu — zlato svetinjo. Hudo ranjen zdravil se je nekaj časa potem doma, toda komaj je nekoliko okreval, že je spet odrinil ves navdušen na bojišče, kjer je bil vjet in se sedaj glasom njegovega lastnega poročila nahaja v Moskvi na Ruskem.

Na višje povelje zaprli so 24. aprila stavbenškega podjetnika in posestnika kino-teatra Karla Agolzer-ja v Trbižu, rojenega iz Pontebe na Laškem. Sumijo ga namreč vohunstva, zaradi česar je bil že lansko leto nekaj časa zaprt pa zopet oproščen, ker mu tega zločinstva niso mogli dokazati.

Kot vohunstva sumljivega zaprli so fotografa Petra Mizelli-ja iz Spodnjega Dravograda. Mizelli je italijanski državljan in je že več let stanoval tukaj ter napravljval slike iz spodnjega Koroškega, katere je pošiljal na Italjansko.

Strašna rudniška katastrofa na Japonskem. Dne 12. t. m. je vsled pogrza zemlje v neki jami pri Šimonoseku nastala velika katastrofa. Od 593 jamskih delavcev je usad zemlje 300 delavcev odrezal od zunanega sveta. Ker pa se tamošnji premogovniki tako raztezajo v notranjosti zemlje, da se nahajajo posamezni rovi deloma celo pod morskim dnom, ni izključeno da je v jame vdrla voda. Na Japonskem so jamske nesreče, ki uničujejo na stotine delavskih življenj, takorekó na dnevnem redu. Na ropanje tujih dežel se japonski kapitalisti razumejo izvrstno; v lastni deželi pa ubijajo lastne delavce.

Goljufige ogrskih liferantov. V Miskolcu na Ogrskem je policija zaprla „trgovce“ Paula Widlich, Nikolaja Nagy, Aleksandra Persy, Armina Bandlik, Hermana Wilhelm in Armina Bloch, o katerih se sumi, da so ogoljufali vojaški erar za več tisoč kron s tem, da so vojaški upravi pošiljali konzerve, katere so bile namesto z jedili napolnjene s peškom ali pa s pepelom. Advokat dr. Dezi-derij Gergely v Miskolcu, ki je bil s temi goljufi v tesni zvezi, se je ustrelil. Dogodile so se pa še mnogotere druge grozne goljufige, valed česar je ogrski ministerski svet sklenil postaviti, ki določuje, da se ima po kratki sodbi obesiti vsak tak goljuf, ki je oškodoval vojaški erar ali s svojim dejanjem tudi le enega posameznega vojaka.

Samovoljna zapustitev vojni dajatvi podrejenega obrata je dezertacija. Pred graškim deželnobrambnim divizijskim sodiščem se je moral dne 3. t. m. zagovarjati bolehnii 32-letni rudar Martin Novak. Novak je bil dne 25. oktobra lani zaprisežen kot črnovojniški delavec v Trbovljah. Odkazano delo pa mu je bilo pretežko, zglasil se je pri marodni viziti, a zdravnik je izjavil, da je sposoben za odkazano delo. Dvanajst dni potem je zapustil delo, ne da bi mu dovolil častnik. Šel je nazaj na Kranjsko, kjer je stopil v službo pri nekem posestniku. Pri posestniku je ostal mesec dni, potem je šel zopet iskat lajšega dela. Na potu ga je prijel orožnik, ki ga je odal sodišču. Obtožen je bil zločina dezertacije ter se je zagovarjal s tem, da ni popolnoma sposoben za delo v rudniku. Pred več leti je bil operiran v hrbtu, pri čemer je izgubil kos rebra. Takrat je bil dva in pol meseca v bolnici ter bil še potem bolan pet in pol mesecev. Težkega dela pri rudniku ni mogel opravljati zaradi bolehnosti, ki še vedno traja pri njem kot posledica operacije. Zastopnik tožbe naglašja, da je ravnanje Novaka zločin dezertacije, čeprav je toženec opravljval črnovojniško službo le z lopota. Branitelj prosi sodni dvor, da naj upošteva, da je toženec ravnal zaradi svoje bolehnosti ob nepremagljivem pritisku. Glede na to, ker je toženec za delo manj sposoben, bolehn človek, je sodni dvor upošteval posebne olajševalne okoliščine ter ga obsodil na šest mesecev ječe. Neki drugi rudar je bil v enakem slučaju obsodjen na osemmesečno ječo.